

Als ze over politiek praat, is het thema ondernemen nooit veraf. Omgekeerd geldt hetzelfde. Als haar eigen zaak ter sprake komt, is dat niet zonder verwijzingen naar de Belgische economie en de impact van politieke beslissingen. Een gesprek met Grete Remen, ondernemster-politica en politica-ondernemster.

“Niemand snoert mij de mond.”

GRETE REMEN

CEO
Damhert

Onderneemster-politica Vlaams Volksvertegenwoordiger NVA

“Ik voel me geen *echte* politica”, begint Grete. “Omdat ik me met mijn gezin en bedrijf geen 100% in die wereld kan smijten. Maar toen ze me vroegen om op de lijst te staan, kon ik niet weigeren. Want ik heb de ambitie om iets te veranderen. Dat maakte ik dan ook meteen duidelijk: ik doe het, maar denk niet dat ik er als een muurbloempje ga bijzitten.”

“Strijdvaardig begon ik eraan, gewapend met al die jaren ervaring uit de bedrijfswereld. Maar ik heb het verdorie onderschat... Ik wist dat het er anders aan toeging in de politiek. Maar ik ben echt verschoten van al die structuren. Als ik nu naar dat begin terugkijk, ben ik er echt wel naïef ingestapt. Ik was een groentje dat niets kende van het politieke spel. En ik kan je vertellen dat dat spelletje heel ruw wordt gespeeld. Daarnaast is de politiek ook nog altijd een echte mannenwereld.”

“Ik heb mijn idealen al wat moeten bijstellen, ja. Ondertussen kreeg ik de spelregels wel beter onder de knie. Diezelfde slimme jongens die me in het begin soms te snel af waren, lappen me dat niet meer. Maar ik speel het spel zonder mezelf te verloochenen en zonder op de man te spelen. Ik focus me op de materie, ook al zal ik nooit een echte dossiervreter worden. Maar dat hoeft ook niet, er lopen er in de politiek al genoeg rond die niets van de realiteit kennen. Laat mij dan maar de stem uit de praktijk zijn.” We kunnen nog een reden bedenken waarom Grete zichzelf niet ziet als echte politica: in tegenstelling

tot veel van haar collega's is ze ongelooflijk to the point. Ze is beredeneerd, maar praat tegelijk vrijuit. En lijkt niet de vrouw van de compromissen te zijn: ze is ofwel voor ofwel tegen. “Ik hou mijn mond niet als iets me niet zint. Dat heb ik nooit gedaan en ik ga er uit politieke overwegingen ook niet mee beginnen. Ook al wordt het me soms niet in dank afgenomen, ook al gaat het in tegen de partijlijn: niemand snoert mij de mond. Dat is dan de ondernemer in de politiek, zeker?”

Het is ook voor ondernemers dat ze het opneemt in het Vlaams Parlement. “Omdat zij het begin zijn van alles. Daarom mag elke ondernemer best wat trotser zijn op zichzelf – wij Vlamingen zijn veel te bescheiden. Dat moet niet overslaan in van dat Amerikaans gespeeld enthousiasme, maar we moeten die Vlaamse nederigheid achter ons laten. Mannelijke ondernemers zijn daar net iets beter in dan wij vrouwen (*lacht*).”

“Werknemers worden in Vlaanderen al genoeg beschermd, maar waar is de vakbond van de zelfstandige ondernemer? Zelfstandigen hebben hier geen sociaal vangnet. *Daar hebben ze voor gekozen*, klinkt het dan droog in het parlement. Dat is geen eerlijke redenering. We moeten strijdvaardiger zijn voor onze KMO's en zelfstandige ondernemers. Want het zijn zij die hier mensen aan het werk zetten. Met zinvolle jobs. Of gaan we hier binnenkort allemaal dozen inpakken in een magazijn van één of andere internetgigant? Nee, ik zwijg niet meer. Ik ben strijdvaardiger dan ooit.”

Politica-ondernemster Zaakvoester van Damhert

“Damhert is opgericht door mijn vader. Maar dat ik mee in de zaak stapte, was eerder een donderslag bij heldere hemel. Je moet weten dat ik juriste ben van opleiding, maar omdat mijn stage tegenviel, begon ik te twijfelen. Natuurlijk denk je dan al eens na over een toekomst in het familiebedrijf. Ook mijn man was van die mening: *Grete, stap toch mee in de zaak*. Maar ik was bang dat ze daar thuis niet op zaten te wachten. Toch was papa meteen mee... Mama hebben we nog moeten overtuigen (*lacht*).

“In het begin deed ik vooral de onderhandelingen met distributeurs. Mama en papa zeiden: *Jij hebt gestudeerd, dus doe jij dat maar* (*lacht*). Dus daar zat ik dan, tegenover die key accounts van grote firma's. Allemaal een pak ouder, veilig in hun ivoren toren. Niet simpel. Ik ben toen een paar keer echt mijn meerdere tegengekomen. Maar ik heb daaruit veel geleerd: strijden voor je zaak, je been stijfhouden tot het net niet breekt en beseffen wanneer je moet geven en wanneer je moet nemen.” En haar vrouw-zijn, leverde dat voor- of nadelen op aan de onderhandelingstafel? “Het was zeker geen nadeel. Maar ik onderhandelde vroeger liever met mannen. Bij sommige vrouwen was er afgunst – erg jammer.”

Grete voelt dat er tegenwoordig vaak een andere sfeer hangt aan de onderhandelingstafel. De reden is wat zij noemt de *rat race* naar de bodemprijs. “Ze zeggen dat de economie aantrekt. Maar bedoelen ze dan de economie van de Ali Baba's en Zalando's van deze wereld? Pure prijsspelers die naar niets omkijken. En ik zie dat dat veel van onze retailklanten pijn doet. Ik heb het daar moeilijk mee, ja. Omdat het oneerlijke concurrentie is. Aan welke statuten werkt hun personeel? Waarom moeten zij niet aan de eisen en wetten voldoen die we opleggen aan onze bedrijven?”

“Ze stellen zogezegd alles in functie van de klant: sneller, goedkoper en makke-

lijker. Maar er draait altijd iemand op voor die laagste prijs. In eerste instantie zijn dat de lokale ondernemingen, die steeds minder geld overhouden om te investeren in kwaliteit en innovatie. Maar uiteindelijk is ook de consument zélf slachtoffer. Want lokale ondernemers creëren werkgelegenheid en betalen hier belastingen. Een Uber daarentegen betaalt geen cent. Maar toch willen we uitbetaald worden als we ziek zijn. En gaan we ervan uit dat er geld is voor ons onderwijssysteem.”

“Een deel van de nieuwe economie is verwoestend voor onze maatschappij. *Je kan dat toch niet tegenhouden*, zeggen ze dan. Natuurlijk niet. Maar ik wil wel met eerlijke wapens concurreren. *Protectionisme is niet het antwoord*, hoor je ook vaak. Maar ik vind dat een open markt pas mogelijk is, als in België zelf alles goed zit.”

“ DAMHERT DOET NIET MEE AAN DE PRIJZENSLAG: KWALITATIEVE VOEDING KOST GELD.”

“Damhert zal nooit meedoen aan die prijzenslag, want kwalitatieve voeding kost nu eenmaal geld. Ik denk dat het met die toestanden in de slachthuizen duidelijk is geworden wat er gebeurt als ook in de voeding prijs het allerbelangrijkste wordt. Wij mikken op de langetermijnrelatie, zowel met onze klanten als onze distributeurs. Ik wil niet altijd het onderste uit de kan halen bij onderhandelingen – op de bodem smaakt de melk zuur. Laten we komaf maken met die ik-mentaliteit en weer naar de wij gaan. En volop inzetten op kwaliteit.

“Ik mis de gunfactor aan de onderhandelingstafel.”

39

GRETE REMEN

CEO van Damhert, ontwikkelaar, producent en distributeur van gezonde voeding Mama van Jules, Louise, Marie, Axelle en Lily. Geboren in Beringen, opgegroeid in Heusden-Zolder x Vlaams Volksvertegenwoordiger voor NVA x Getrouwd met Geert Juriste van opleiding x Winnares van de Livia-award en KMO-laureaat.

KWAAD IN'T KWADRAAT

“In 2013 deed ik een uitspraak die me nog steeds achtervolgt. *Ik vertelde waarom niemand binnen Damhert parttime mag werken. Dat ik het geen goed idee vond dat zoveel vrouwen niet fulltime werken.* Daar ben ik echt op gepakt, dat kan je je niet voorstellen: linkse kranten, vakbonden, de vrouwenbeweging... En net toen bleef het akelig stil vanuit de VOKA-hoek. Ze kropen allemaal in hun schulp. Terwijl ik zoveel voor hen heb gedaan, kreeg ik toen nul steun. Toen ben ik zo ontzettend kwaad geworden.”

verhaal x ondernemer